

**NA SALA E VAKABULA KINA  
NA YALO MAVOA NA KALOU**

*“Sa voleka sara (na Kalou) me vukei keda ni da sa rarawa.”  
(Same 46:1b)*

E Vitu na Lesoni Vakarautaki me baleta na Ulutaga Levu ni  
Macawa ni i Vola Tabu:

**“NA VOSA NI KALOU E VAKABULA NA  
MAVOA NI YALODA”**

© Bible Society of the South Pacific

ISBN: 978-982-217-792-3



Bible Society of the South Pacific  
Lot 8-10, Luke Street, Nabua.

Phone: (679) 3383 988; Fax (679) 3370 219

Email: [bibsoc@bible.org.fj](mailto:bibsoc@bible.org.fj); Website: [www.bible.org.fj](http://www.bible.org.fj)

# AI TUKUTUKU MAI NA I SOQOSOQO NI TABA I VOLA TABU

Na solevutaki se qaravi ni Macawa ni Vola Tabu e dua na i tuvatuva tudei e Viti ka vakakina ena so tale na matanitu ena Ceva ni Pasifika. Ena yabaki oqo, na ulutaga levu, “Na Vosa ni Kalou e Vakabula na Mavoia ni Yaloda” sa vakarautaki me sotava na veika e tara tu na noda Viti nikua. E dolavi na macawa oqo ena Siga Tabu, 26 ni Jiune ka sogo tale ena Siga Tabu (Vulavou), 3 ni Jiulai, 2016. Sa kerei na noda veinanumi ena masu me baleti ira na veimatalotu, veimataisoqosoqo, veivalenilotu, kei na vuvale se tamata yadua era na duavata tiko ena qaravi ni macawa bibi oqo mai na veiparokaramu eso era dui qarava me vukea na kena raici se talevi lesu tale na yaga kei na bibi ni Vosa ni Kalou ena bula ni tamata.

E vakavinavinaka na i Soqosoqo ni Taba i Vola Tabu ni rawa ni cakacaka vata kei Talatala Wesley Neal ena kena volai na lesoni ni yabaki oqo ena ulutaga, “Na Sala e Vakabula kina na Yalo Mavoia na Kalou”. Eda sa vakauqeti me da vakayagataka na i Vola ni Vuli Vola Tabu oqo ena veisiga yadua ni Macawa ni Vola Tabu. E rawa ni qaravi oqo vakaiwasewase lalai e valenilotu, e vanua ni cakacaka, e vale, e koronivuli, se yadudua. Ia, me vaka ni oqo e dua na lesoni yaga vakalevu sara, e rawa ni vakayagataki tikoga ni oti na macawa ni Vola Tabu ena parokaramu eso ni lotu, ena veiqaravi ni veivakasalataki(counseling),keinaveituvatuvataleesoeyagakinanavulioqo.

“Keitou sa volavola yani oqo vei kemuni me baleta na Vosa ni Bula, o koya sa bula tu mai na i vakatekivu.” (1 Joni 1:1 FNV)

## VAKAMACALA TAUMADA

*“A nodai drodro kei na noda kaukauwa na Kalou, Sa voleka sara me vukei keda ni da sa rarawa.” (Same 46:1)*

Na mala ni nona vosa na Daunisame oqo sa vakaibalebale vakalevu sara e Viti ni oti na kena laba na cagilaba o Winston ena noda vanua. Eda raica na vosa oqo, na “leqa” se “rarawa” ena dua na kena i vakarau vou ni da raica na vakacacani ni veitikotiko ena cagi kaukauwa oqo, ia eda raica tale ga na vosa “i drodro” kei na “kaukauwa” ena dua tale ga na kena i vakarau vou. Eda mai kila rawa ni veivosa oqo e sega walega ni ratou vakamacalataka na i tuvaki ni veika e tu e vuravura, ia na i tuvaki ni yalo ni tamata talega.

Na vosa e tolu oqo: “rarawa,” “i drodro,” kei na “kaukauwa,” e ratou uto tiko ni vakasama vakayalo ni macawa ni Vola Tabu ni 2016. Eda na raica na i talanoa kei Josefa ena Vakatekivu 37-50, eda na raica na sala e dau muria na Kalou me vakabula kina na yalo mavoa. Me vakatekivu mai na i tekivu ni vakararawataki nei Josefa, na biliraki kei na vere me vakamatei kina, eda na sarava na nona yalodina na Kalou me i drodro se i vakaruru nei Josefa ena veiyabaki veivukiyaki ni nona bula, kei na vu ni kaukauwa vei koya ka levu cake mai na veika ca era yaco vua.

E rua tiko na vuna e digitaki kina na i ulutaga oqo ni kena vakabulai na yalo mavoa ena yabaki oqo. Ai matai, baleta ni sa vakamavoataka vakalevu na yalo ni tamata ena Ceva ni Pasifika na cagilaba se leqa tubu-koso. Na vale kei na veitikotiko ena rawa ni tara tale, na i teitei ena rawa ni ra tei tale; ia na yalo e dau taura na gauna balavu duadua me mavo tale kina. Sa volai na veivaqa vakayalo oqo ki na i soqosoqo lotu kei na tamata yadua era sa bula tiko mai na cagilaba ka ra gadreva na veivakayaloqataki mai na Vosa ni Kalou ena nodra vakacoko tale tiko.

Kena i karua, na veivaqa vakayalo oqo ena wasei tiko kina eso na lesoni digitaki kei na vakasama titobu mai na Vuli ni Veiqaravi vei Ira era Vauci ena Mavoa se Tadoka ni Yalo (Trauma Healing Workshop) ka veitokani tiko mai kina na i Soqosoqo ni Taba iVola Tabu (Bible Society) ena kena vakatavuvulitaki ena loma ni dua veimama na yabaki sa oti. Na vuli oqo esa vakayacori oti mai na Tabana ni Nodra Qaravi na Marama Mavoa ka Biliraki (Homes of Hope), Valeniveivesu ni yalewa e Korovou,

valenivolavola ni Bible Society mai Vanuatu kei Tonga, ka sa tuberi ira na tamata me ra vukei mai na mavoa ni yalo. E gaunisala talega ni kena vakatetei na veivuke oqo vei ira tale eso. Na uto ni rai ena vuli oqo e kau mai na veivuli oya. Kevaka o raica ni veivuke vei iko na veika o wilika eke, qai veitaratara ki na iSoqosoqo ni Taba iVola Tabu ena Ceva ni Pasifika ena vuku ni kena kilai na sala e dau muria na Kalou me walia kina na mavoa ni yalo ena kauveilatai kei na sala e rawa ni veivuke kina na lotu.

Au vakavinavinaka vakalevu ki na iSoqosoqo ni Taba iVola Tabu kei ira kece era a vakaitavi ena Trauma Healing Workshops ena nodra veitokani ena volai ni vaqa vakayalo oqo. Au sa vakavinavinakataka talega na noqu sureti meu volavola ena i ulutaga sa digitaki ena dela ni gauna e sotavi tu oqo. Me vakalagilagi na Kalou ena vitu na Lesoni sa vakarautaki.

Rev. Wesley Neal  
Davuilevu Theological College, Fiji

## LESONI 1 – NI SA KAUKAUWA MAI NA CAVA NI BULA

*Vakatekivu 37:17b-28; Maciu 2:13-18*

**N**i sa dau yaco mai na leqa, na veika e tukuna na iVola Tabu era veisemati vinaka. E sega ni kainaki “kevaka” ena yaco mai na leqa vua e dua, ia e tukuni ga “ni sa” yaco mai na leqa. Ni sa tarai keda na leqa, e veiba na lomada ka da vakataroga, “Na cava e yacovi au kina?” se “Baleta na cava e yaco kina ena gauna oqo?” Ia, e vakavuqa me dau qai sauma vei keda na i Vola Tabu vakaoqo ne, “A cava me segai kina?”

Na rarawa se leqa ena tara kece na noda bula, vei ira era talaidredre kei ira e sega na nodra cala. Me vaka nai tekivu ni talanoa kei Josefa ena i Vakatekivu, e sega ni vakaraitaki ni sega na nona cala (wilika Vteki 37:1-11 mai na nodratou rai na tuakana!), ia e sega ni dodonu me a kune rarawa ena nona bula mai vei iratou na tuakana dauvuvu. Baleti Jisu kei ira na gonelalai era vakamatei mai Peciliema, e dodonu li na ka e cakava oqo ko Eroti ena dela ni cudru kei na vuvu?

Nai Vola Tabu e rawa ni vakatakila vei keda na vuna eso eda sotava kina na cagilaba, se vakacalaka, se veivakalolomataki, se leqa e tara na noda bula, ia sa dusia ga vei keda e duabulu na ka sa vakayacora oti kina na Kalou. Ni sa raica na noda leqa na Kalou, a sa tala mai kina na Luvena me mai mate ena kauveilatai ka tucake tale mai na mate. Ena sala qo, e vosota kina na noda i valavala ca na Kalou, vakabulai ira sa vakamavoataki na yalodra, ka vakamalumalumutaka na ca ena vuravura oqo. Me vaka e tukuna na qaqa-nisere makawa, “Mo ni tu raviti au ni sa tubu cake na cava ni bula”.

Ni raici lesu na gauna e cavuti tiko ena Vakatekivu; au vakabauta ni na tukuni yalotaka o Josefa ena gauna ni nona qase, ni a tiko kei koya na Kalou ena tobu ni wai maca ka ratou viritaki koya kina na tuakana, kei na sala balavu ki Ijipita, kei na veigauna dredre kece ena nona i lakolako. Sa bolei na noda bula me na vakaoqo talega na noda tukuniyalo ni da curuma yani na veigauna dredre ka vakanamata ki na vosa ni yalayala ni Kalou.

### TARO:

1. Na gauna cava o sa bau taroga kina na Kalou, “A cava na vuna?”
2. O sota kaya vakacava na nona veivuke na Kalou ena nomu leqa?
3. Ea i vakaruru ka vu ni kaukauwa vakacava nei Josefa na Kalou enai talanoa enai Vakatekivu?

## LESONI 2 – I JIOVA, ENA VAKAEVEI NA KENA DEDE?

*Vakatekivu 39:1-15; Marika 9:14-29*

**E**na gauna sara ga e vaka me via rawarawa kina vei Josefa na bula, o ya ena gauna e vakila kina na veivakarautaki ni Kalou me rawata vinaka na nona bula e Ijipita, a qai basika tale mai na leqa. E dina ga ni a qarava vinaka na nona turaga o Josefa, ia e a sotava tale na veika dredre eso ka sega ni tarova rawa. Na garogaro i wati Potifa na nona turaga kei na nona veibeitaki vakailasu e vakavuna na nona vakalesui o Josefa ki na dua tale na qara.

Se vakasamataka mada na tamai koya na gone ka a sotavi iratou na tisaipeli ena ruku ni Ulunivanua ena Marika 9:14-18. A sa lomana vakalevu na luvena tagane ka kauti koya yani kina vei iratou na tisaipeli me ratou vukea. Ni tarogi koya o Jisu se cava na dede ni gauna e yacovi koya kina na leqa oqo, a sauma vakaoqo, “Me tekivu sara mai ni se gone lailai voli. Sa dau vakavuqa na sasaga ni yalo velavela me vakamatei koya.” Ia, e ratou a sega ni vukei koya rawa na tisaipeli. Mai na veivakabulai ka a nuitaka voli mai, a mai tini wale o tama ni gone ena dua na veileti ena kedratou maliwa na tisaipeli (luvuci ena madua) kei ira na Daunilawa.

Ena vuqa na gauna, e dau dede toka na kena tarai keda na leqa se rarawa. E vaka me sega ni sotavi na noda leqa mai na veika eda vakanuinui taumada kina. Na iwali ni leqa eda nanuma e qai berabera ni yaco mai, ka tubu cake na noda nuiqawaqawa. E tarai keda tale e vuqa na leqa ka yaco me ca vakalevu sara. E vaka me sa buwawa talega na sala me rawati kina na bula.

Na vosa ni yalayala ni Kalou e sega ni kaya vakaoqo ni na vukei na noda leqa kece ena gauna ga eda masuta kina na Kalou. Ia sa tiko voleka sara me vukei keda ena gauna ni leqa se rarawa. E a tiko vata kei Josefa na Yalo i Jisu ena gauna a beitaki kina vakailasu, ka a tu tikivi koya ena gauna sa tasogo tale kina na katuba ni valeniveivesu. E a vakarota na yalovelavela ko Jisu me biuta na gone ka taura cake na ligana ka vakaduria. Ena nodratou tarogi Jisu na tisaipeli se cava na vuna e ratou sega ni vakabula rawa kina na gone, a vakavulici ratou vakaoqo o Jisu ka kaya, “Na masu ga ena vakatalai tani rawa kina o ira oqo.” Io, na domo ni nona tagi na Daunisame, “I Jiova, ena vakaevei na kena dede?” (Same 13:1) e masu ni vakabauta titobu. O ira era masu vakaoya era sa vakanuinitaka na nodra leqa vua na Kalou baleta ni ra sa vakabauta ni rawa vua me vakabulai ira.

## TARO:

1. A cava o nanuma ni vakasamataka tiko o Josefa ni sa beitaki koya vakailasu o wati Potifa?
2. Na gauna cava o sa bau masu kina vaka oqo vua na Kalou, “Turaga, ena vakaevei na kena dede?”
3. A cava so na gauna e cabo masu kina vakaoqo o Jisu?

## LESONI 3 – NA SALA BALAVU KI NA VEIVAKABULAI

*Vakatekivu 40:1-23; Joni 5:2-9a*

**E**da dau nanuma ni sala ni kena vakalesui tale mai na bula vinaka e sala rawarawa me totolo kina na noda tokitaki mai na leqa eda sotava ki na vakacokotaki ni bula eda nuitaka. Ia na ka dina sai koya na sala ki na veivakabulai e vaka ga na veisala ni motoka eda muria; e sulusukura, qaqakilo, berabera na ta sala, ka vuqa na ilesu ni sala era sega ni namaki.

A cava na vuna o nanuma ni a yabaki 38 kina ena i silisili mai Pecisaita na tamata oya? Eda sa kila na nona i vakamacala vei Jisu me baleta na balavu ni nona sasaga me vakabulai (tk.7), ia na cava tale eso na vuna o nanuma? A cava e rairai vakavuna na nona tiko ga ena i silisili mai na nona gauna ni gone me yacova ni sa qase?

Eda rawa ni kila nai sau ni taro oqo mai na i talanoa kei Josefa. Eda wilika nikua e dua na gauna dredre ena bula nei Josefa. Ena nona a tiko vakavesu ni a beitaki vakailasu, a qai laveti cake tale na nona i tutu ni veiqaravi. E tomana tiko ga na Kalou na nona solia tiko vua na i solisoli ni kila-ka ka vakacerecerea tiko ga na Kalou o Josefa ena vuku ni solisoli oqo (tk.8b) Ia ni mai cava nai talanoa nikua, sa guilecavi tale o Josefa me rua tale na yabaki!

E rui rawarawa sara vei Josefa me sa soro se yalolailai! E rui rawarawa sara vei Josefa me rai lesuva na 38 na yabaki ka soli ulubale ena vuku ni balavu ni gauna e a kaivesu tu kina! Ia, e a sega ni yaco oqo vei Josefa. A vakananuma ga na yalodina ni Kalou vei koya ena veigauna sa sivi ka nuitaka ni na yalodina na Kalou ena veisiga ni mataka.

Na sala ni veivakabulai e dau balavu ena so na gauna, ka rawa ni curuma yani na “vanua butobuto sara” (Same 23:4); ia sa sega ni biuti keda se laivi keda na Kalou ka veitalia na dredre ni sala. Sa cakacaka tiko ga na Kalou me tuberi keda ki na dua na i tekitekivu vou ni sa mavo na mavo ni yaloda.

### TARO:

1. Nai talanoa cava mai na veika o sa sotava oti ena vukei iko mo lako curuma kina na veigauna dredre?
2. O bau kila beka e dua na tamata e vakataki koya na tamata ena bati ni silisili mai Pecisaita?
3. Na cava e dau vukei ira ka sa yali na nodra vakanuinui?



## LESONI 4 – VAKANUINUI VUA NA KALOU NI SOTAVI NA RARAWA SE LOMABIBI

*Vakatekivu 41:14-28; Roma 5:1-5*

**N**i oti e vica na yabaki ena valeniveivesu ena cala ni beitaki vakailasu, Na rairai gadreva vakalevu ko Josefa me totolo na nona sereki. Ia ni sa yaco mai na gauna me rau sota kina kei na tamata ka tu vua na kaukauwa me sereki koya, e a duatani tale nai vakarau ni nona veitalanoa. Eda namaka ni na tovolea o Josefa me vakalomavinakataka na tui me rawa ni sereki kina. Ia eda raica ni vagolea tikoga na rai ni tui vua na Kalou. E vakatolu ena i talanoa oqo (tk 16,25,28) e vakayagataka o Josefa na nodrau veitalanoa kei na tui me vakananumi koya kina ni Kalou e i vurevure ni vuku kei na kila-ka, ka sega ni o Josefa.

Ni sotavi na kena yali e dua na bula se dua na ka e talei vei keda, eda dau sota kaya na rarawa se lomabibi. Ena gauna ni lomabibi, eda dau temaki me da muria na sala lekaleka ka totolo ki na veivakabulai se veivakacegui, ka sega ni nuitaka na Kalou me walia na yalo galili kei na mavoa. Mai na noda bese ni via lako curuma na veika era tiki tudei ni sala ni nona vakabula na yalomavoa na Kalou (me vaka na kena cakitaki na veika ka yaco, na cudru, kei na yali ni vakanuinui ena gauna eso), eda dau temaki me da vakaseavutaka na mosi ni yaloda ena gunuvi ni yaqona ni Valagi se Viti, se na cakitaki kei na galuvaki ni noda rarawa. E yaco oqo mai na noda dau tukuna voli ga ni da na sega ni vakila na mosi ke a levu cake na noda vakabauta.

Vakatautauvatataka mada na noda dau via taura na sala lekaleka ni da sota kaya na rarawa vata kei na matua ni bula nei Paula ena nona sotava tiko na rarawa. E dua o Paula e kila na bula rarawa kei na vakayali ni ka ena nona bula ena vuku ni Kosipeli. Ia ena nona i vola ki na soqosoqo lotu mai Roma, e vosa mai ena titobu ni nona vakabauta, “Ni da sa kila sa tubu na dauvosota mai na ka rarawa; na dauvosota sa kauta mai na veivakadonui ni Kalou, kei na nona veivakadonui sa tara cake na noda i nuinui” (Roma 5:3-4). E kila tu o Paula ni sala ni bula mai na lomabibi e sega ni lako mai na vosa ni yalayala e rogorogo matau walega se mai na kena vakaseavutaki na mosi, ia sa basika ga mai ena kena nuitaki na Kalou ena noda gauna ni rarawa.

Kevaka eda tiko e valeniveivesu, se rarawataka tiko na yali ni dua na ka, se sota kaya tiko na dredre, me da nanuma vinaka tiko, “Sa lako mai vei Jiova na noqu ivukevuke” (Same 121:2). Me vaka e tukuna vei keda na Roma 5:1-5, kevaka eda nuitaka na Kalou ena noda lomabibi se rarawa, ena sovaraka mai na Kalou na nona loloma ki yaloda mai na nona Yalo Tabu.

### TARO:

1. Na gauna cava ena nomu bula o sa bau sotava kina na lomabibi se rarawa?
2. O sa bau temaki oti mo muria na sala takoso ena nomu lomabibi se rarawa?
3. E veivakauqeti vakacava vei iko na vosa nei Paula ena Roma 5?

## LESONI 5 – SOLIA VUA NA KALOU

*Vakatekivu 42:5-24; 1Pita 5:6-11*

**E**dua na sere au mai vulica ena noqu lako mai ki na Ceva ni Pasifika. Ena rua na yabaki sa oti oya na sere ni gone: “Cast your burden unto Jesus for he cares for you!” (Biuta vei Jisu na nomudou lomaocaoca kecega, ni sa dau nanumi kemudou ko koya). E dina ni levu vei keda e kila ni kau mai na veivosa oqo ena i matai ni vola nei Pita, ia eda dau calata na vakasama taucoko ni vosa ni yalayala e kau mai kina na i yatu vosa oqo. Eda sega ni solia walega na noda icolacola vua na Kalou baleta ni “sa dau nanumi keda” (tk 7), ia eda vakataqara vua na noda rarawa ena veivakadeitaki ni Kalou ka sa sinai ena loloma-savu ena vakayacori kemuni mo ni vinaka sara ka solia vei kemuni na yalodei, kaukauwa kei na yavu dei” (tk 10).

Ni sotavi na veika dredre, e sega ni inaki ni Kalou walega me vukei keda me da vosota, ia me vakataucokotaki keda ka solia vei keda na yalodei, na kaukauwa kei na yavu dei. Niu dau vakasamataki ira na qase kau dau qoroya na nodra bula ena loma ni 15 na yabaki ni noqu veiqaravi vakalotu (o ira au via vakataki ira ena dua na siga), e tiko e dua na ka era tautauvata kina. O ira taucoko era sa lako curuma oti na veika dredre ka ra sa yaco me ra tamata kaukauwa ka yalodina.

Ena noda wilika nai talanoa ena i Vakatekivu, oqo na mataqali tamata eda raica rawa ena bula nei Josefa ena loma ni veiyabaki dredre e a vosota voli mai. E na noda leseni nikua, sa tiko o Josefa ena itutu cecere vei iratou na tuakana, ka se sega ni guilecava o koya na nodratou a vakalolomataki koya. Sa tadola tu vua na katuba me sausaumi lesu kina, ia e sauma ga vei iratou ena yalololoma (tk.18). Ea rawa vua me vakavuna na veivakararawataki levu vei iratou na kena meca kei na nodratou matavuvale, ia sa yalololoma ga o Josefa vei ratou ka solia vei iratou na kakana me ra lai bula talega kina na nodratou vuvale. Na nona yaloveivosoti vei iratou sa vukea talega kina o Josefa me ratou veivinakati tale kei iratou na tuakana.

Na dredre eda sota kaya ena rawa ni vakavuna vei keda meda yalo ca ka cudrucudru, se meda yalololoma ka yaloveivosoti. E vakaraitaka o Josefa na vua ni noda solia vua na Kalou na noda leqa.

## TARO:

1. Ena Vakatekivu 42:24, e sa luluvu ka drodro vakayauyau na wai ni matai Josefa. Vola mada ena nomu vosa ga na ka e rairai vakila e lomana.
2. Ni da tukuna vei ira na tamata mera “vakalaiva ka biuta vua na Kalou” (Let go and let God), a cava na kena i balebale oqo?
3. Na dredre se rarawa cava e tiko vei iko ka na yaga kina vei iko mo laiva vua na Kalou?

## LESONI 6 – VOSOTI IRA NA KEMU MECA

*Vakatekivu 45:1-15; Kolosa 3:12-17*

**E**se sega ni taucoko na cakacaka ni veivakabulai ni Kalou ena yalo ni tamata ena noda solia vua na noda mosi kei na leqa se rarawa. E tiko tale e dua na i kalawa dredre me da na kalawa kina. Ena daku ni noda solia vua na Kalou na noda rarawa, e tiko talega na bolebole vei keda me da vosoti ira na keda meca.

Na tagi nei Josefa ena italanoa oqo (Vakatekivu) e dusia tiko ni sega ni ka rawarawa na veivosoti. Ena itekivu ni wase oqo, e a tagi ena domoilevu o koya ka ra rogoca rawa na kai Ijipita e a vakatalai ira ki tautuba, ka ra mani vakataroga se cava sa yaco tiko (tk.2). Ena i cavacava ni leseni, e se tagi tikoga o Josefa ena nona mokoti Penijamini na tacina kei iratou vakayadua na tuakana (tk.14-15). Ena maliwa ni leseni (tk.3-13), eda rawa ni kaya ni a drodro tiko ga na wai ni matana ena gauna e vakatakila kina na veika e baleti koya kei na veika sa cakava na Kalou. Na tuturu ni wainimatana e sega walega ni baleta na nona yalo luluvu, sa baleta talega na dredre ni nona vosoti ratou na kena meca ka ratou tuakana.

Na veivosoti, me vaka e laurai eke vei Josefa, e sega ni vakatautaki mai na nona sa veivutuni o koya e caka cala vei keda. E ratou a galu tu ga na veitacini ena gauna a tukuna tiko kina vei iratou o Josefa na veika sa yaco. Ia ni oti oya, a sa vakila na galala ni lomana. Oqo e dusimaka vei keda ni veivosoti e dua na ka e yaco ena keda maliwa kei na Kalou, ka vakakina vei keda kei ira na noda meca. Me vaka e kaya na Kolosa 3:13, me da dau veivosoti me vaka sa vosoti keda oti na Karisito.

Na noda rawa ni vosoti ira era vakamavoataki keda ni yaco oti na leqa e dusia ni sa cakacaka tiko vei keda na kaukauwa ni tucake tale mai na mate (Efeso 1:19-20). Oqo na i vakadinadina bula ni sa yaco tiko na veivakabulai ki na yalo e mavoa.

### TARO:

1. A cava e dredre kina meda vosoti ira na keda meca?
2. A cava e dau vakadredretaka na noda ciqoma na veivosoti?
3. E vukei vakacava na noda vosoti ira na tani mai na kauveilatai i Jisu kei na nona tucake tale mai na mate?

## LESONI 7 – BULA TIKO ENA VAKACEGU NI KALOU

*Vakatekivu 50:15-21; Same 46*

**E**dua na tikina bibi ena i cavacava ni talanoa kei Josefa e dau calati Evakawasoma. Ni da vakananuma lesu na vosa i Josefa vei iratou na tuakana me baleta na nodratou inaki me ratou caka ca vua ka sa qai veisautaka na Kalou me basika kina na ka vinaka, (Vteki 50:20) eda dau sega ni taroga se cava na dede ni gauna e rawa kina vei Josefa me cavuta na veivosa titobu oqo vei iratou na tuakana. E sega ni taura e vica ga na macawa se vula se yabaki, ia e taura e 17 na yabaki me qai mai veivinakati tale o Josefa kei iratou na tuakana.

E dua na ka talei ni sega ni gadrevi me waraki sara me mavo na mavoa ni yaloda me da qai sotava kina na vakacegu ni Kalou ena noda bula. Kevaka me vaka o ya, eda na sega beka ni curuma taucoko na cakacaka ni veivakabulai ni Kalou vei keda. Ia na Same 46 e vakananumi keda me da kila ni sa tiko vata kei keda na Kalou ena gauna eda vakabulai tiko kina, “sa voleka sara na Kalou vei keda ni da sa rarawa” me vaka ga na nona tiko vata kei Josefa ena 17 na yabaki oya. Kevaka eda sa mani vakamuraia na sala e dusimaki tiko vei keda ena i otioti ni lesoni oqo, sa kacivi keda tiko na Kalou me da “tiko lo (se vakanomodi) ka kila niu sa Kalou” (Same 46.10).

Nai otioti ni vosa nei Jisu vei iratou na nona tisaipeli ena bogi ka soli yani kina, e a vakadeitaki iratou ena nona yalataka na nona vakacegu ni na tiko vata kei iratou ena nona Yalo Tabu. E sega ni soli me vaka e solia o vuravura, ia oqo ei solisoli ni nona tiko vata kei keda na Kalou (Joni 14:27). Ena nona tiko vata kei keda na Kalou, sa rawa ni da bula tiko ena vakacegu ni Kalou ka veitalia na veika dredre e sotavi, ka vakakina ena gauna e vukea tiko kina na Kalou na mavoa ni yaloda.

Sa noqu masu ni na veivuke na veivuli oqo mo kunea kina na vakacegu ena nomu bula. Ni sa oti na revurevu ni cagilaba kei na veileqa tubu koso tale eso, o vuravura e gadreva me sarava vei ira na tamata lotu ni ra vakadinadinataka na vakacegu ni Kalou sa uasivia na kila-ka vakatamata. Eda sa nuitaki yadua kei na soqosoqo lotu me da i yaragi se iyaya savasava ni veivakacegui ni Kalou.

## TARO:

1. Vakananuma lesu nai lakolako ni bula i Josefa ena loma ni 17 na yabaki. E a sotava vakacava li na Kalou me nona idrodro kai vakaukauwa ena gauna ni rarawa?
2. E na gauna cava beka e a vakananumi iko kina na Kalou mo “tiko lo (se vakanomodi) ka kila ni sai au na Kalou”?
3. A cava o rawa ni cakava mo dau bula vakalevu kina ena loma ni nona vakacegu na Kalou nikua?

## VEITOKONI KI NA MACAWA NI VOLA TABU

Sa vakavinavinakataki vakalevu na nomuni vakaitavi ena Macawa ni Vola Tabu kei na nomuni vakayagataka na Lesoni ni Macawa ni Vola Tabu oqo. Sa nuitaki ni vakaibalebale sara vakalevu, ka yaga, ka veivuke ki na nomuni bula vakayalo na vuli oqo.

Ko ni sa kerei ka vakauqeti talega mo ni dau masulaka mai na kena tosoi na cakacaka ni Soqosoqo ni Taba i Vola Tabu. E okati eke na kena votai ni iVola Tabu kei na veivola vakalotu tale eso kivei ira era sotava na revurevu ni Cagilaba o Winston se leqa tubukoso. Kevaka o ni gadreva mo ni veitokoni talega mai vakailavo, o ni sa sureti mo ni vakalewena na fomu oqo e ra ka qai vakauta lesu mai. Sa tiko talega kina na akaude ni baqe (BSP) ko ni rawa ni vakacuru sede mai kina.

Soli ni Macawa ni Vola Tabu: F\$ \_\_\_\_\_

Yacamu: \_\_\_\_\_

Valenilotu: \_\_\_\_\_

Matalotu: \_\_\_\_\_

Katonimeli: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Tikotiko: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Talevoni (Cakacaka): \_\_\_\_\_ (Vale): \_\_\_\_\_

Mobile: \_\_\_\_\_ Email: \_\_\_\_\_

Vakacuruma na nomu cau ena kaude oqo:

Taurivaka na Narration qo: *BWD/Yacamu.eg BWD/Jeke Swiss*

- Bank Name: Bank of South Pacific (BSP)
- Branch: Pacific House, Suva
- Account Name: Bible Society of the South Pacific
- Account Number: 8202090
- BSP Number: 0590028202090
- Bank Swift Code: BOSPFJFJ